

[Aksel Jensen.]

Arbejde, ser jeg paa en usædvanlig Flid og Arbejdslyst. Jeg maa maaske have Lov til at sige det, selv om jeg selv har siddet i Udvalgets Arbejde; jeg tror, at der dør er udfoldet en usædvanlig Flid og Arbejdsomhed. Men jeg ser tillige, at vi har haft en alvorlig Villie til gennem Forhandling at naa det bedst mulige Resultat paa det bredest mulige Grundlag. Vi har holdt en usædvanlig lang Række saavel Udvalgs- som Underudvalgs-møder, og der er krævet og modtaget en Mængde Oplysninger og et omfattende Materiale til Belysning af Landmandsbankens Virksomhed i Tiden efter 1922. Vi har ønsket dette for at kunne faa et saa godt Overblik over Forholdene, som det var muligt gennem en saadan Udvalgsbehandling, men ifølge Sagens Natur har hele dette Materiale været af strengt fortrolig Karakter, og vi har maattet behandle det som saadant. Derfor er det heller ikke optrykt som Bilag, men Udvalgets Medlemmer har faaet de Oplysninger, man har bedt om, og jeg glæder mig over, at disse Oplysninger af særlig fortrolig Karakter er bevaret som saadanne. Der er jo ofte fremsat den Paastand, at det ikke kan lade sig gøre at give fortrolige Meddelelser til et Rigsdagsudvalg. Jeg mener, at gennem den Udvalgsbehandling, der her har fundet Sted, er en saadan Paastand gjort til Skamme, og jeg vilde tro, at Lovgivningsmagten vilde gøre sig selv en stor Tjeneste ved noget oftere at dokumentere, at vi er i Stand til at modtage fortrolige Oplysninger, i Stand til at tie med det, som man nu en Gang ikke maa tale om.

Foruden de mange skriftlige Oplysninger, Udvalget har modtaget, er der ogsaa afholdt adskillige mundtlige Konferencer. Vi har saaledes gentagende haft tilkaldt Landmandsbankens Ledelse, dens Bankraad og Direktion, vi har haft Medlemmerne af Tomandsudvalget, Departementschef Dalhoff og Nationalbankdirkeør Green, til Stede i Udvalget, og vi har modtaget adskillige skriftlige og mundtlige Henvendelser, indeholdende Forslag og Betragtninger over Bankens Forhold.

Paa Grundlag af alt dette Materiale tog Udvalget saa Arbejdet op, og efter en Drøftelse i Udvalget gik man til Nedsættelse af et Underudvalg, der igen, efter indgaaende Forhandlinger og gentagne Samraad med den højtærede Handelsminister, kom til Enighed, med Undtagelse af det ærede Medlem Hr. Zahle, om et Forslag, der med enkelte Ændringer blev tiltraadt af Udvalgets 13 Medlemmer, og som nu foreligger her

som Ændringsforslag, som en anden Affattelse af det oprindeligt fremsatte Lovforslag. Jeg skal nu ganske kort gennemgaa Forslaget, men i øvrigt henviser til selve dette og til de Bemærkninger, der findes i Betænkningen.

§ 1 i Forslaget gaar ud paa, at man afskriver Bankens Præferencikapital, de 70 Mill. Kr., samt den til 10 Mill. Kr. nedskrevne ordinære Aktiekapital; Ejendomsretten overgaar til Staten som ufyldstgjort Kreditor. Ligeledes afskrives Nationalbankens indskudte Reservefond paa 30 Mill. Kr., og tillige bortfalder den Fortrinsret til Tegning af Aktier, som fandtes i den tidligere Lov om Landmandsbanken. Alle disse Beløb, der her er Tale om at afskrive, er jo tabt og det er derfor nødvendigt ved den Nyordning, der her stilles Forslag om, at konstatere, at dette Tab er lidt. Vi maa meget beklage disse store Tab; der er i Anledning af de Ulykker, som har ramt Landmandsbanken, lagt megen Offervillighed for Dagen, saavel af Staten som af forskellige Institutioner, og jeg mener, vi kun har Grund til at paaskønne den Offervillighed, der i sin Tid blev udvist for at undgaa store økonomiske Sammenbrud.

Ifølge § 2 vil der være at stille til Raadighed for Landmandsbanken det Beløb, som Statusunderskud pr. 31. December 1927 udviser, eller i alt 136 Mill. Kr. Dette Beløb stilles til Raadighed dels i Kontanter, dels i 5 pCt.'s Statsgældsbeviser. Man vil i Betænkningen se, at disse 136 Mill. Kr. stilles til Raadighed efter Bankens Behov, og det har været Tanken hermed at faa tilført Landmandsbanken saa stor kontant Kapital, som den har Brug for til Dækning af udenlandske Kreditorer, Gæld til Nationalbanken, Staten med videre, og til Tilførsel af en passende likvid Beholdning. Endvidere indskydes der i Henhold til § 2 en Reservefond paa 34 Mill. Kr. i Form af Statsforskrivninger, der nedskrives aarligt med saa meget, som Reservefonden forøges med ved de aarlige Henlæggelser. Dette sidste er sket for at bortvejre enhver Tvivl om Bankens Soliditet, og det er sket under Hensyn til, at der har foreligget to Opgørelser af Bankens Status. Vi mener derfor, at for at fastslaa, at Banken nu er fuldt solid, bør man som Statsforskrivning indskyde disse 34 Mill. Kr. For at undgaa Misforstaaelser maa jeg maaske med Hensyn til § 2, sidste Stykke, tilføje, at det gennem disse 34 Mill. Kr. Statsforskrivninger er Meningen at sikre, at Landmandsbanken har en Reservefond paa de 34 Mill. Kr.; i det Tilfælde, at der enkelte Aar